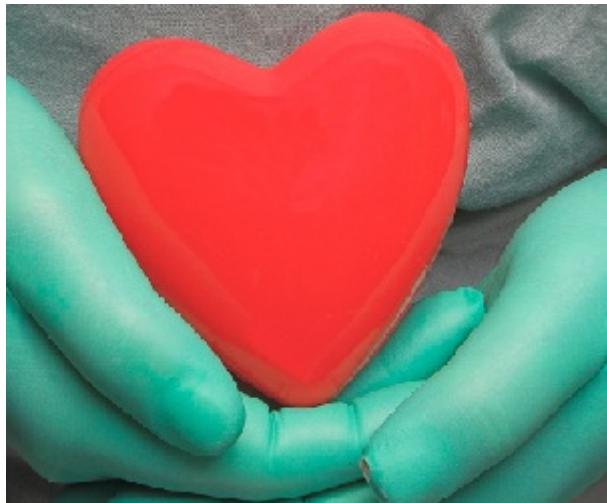

Μεταμόσχευση, ένα θέμα βιολογικό αλλά και πνευματικό (Νίκη Νικολάου, Θεολόγος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1qK5IHs>]

Μια δεύτερη οπτική γωνία, είναι η ιδιαιτερότητα του προσώπου. Το θέμα των μεταμοσχεύσεων εκτός του ότι είναι θέμα βιολογικό, ανθρωπιστικό και κοινωνικό, προπάντων είναι θέμα πνευματικό. Το πνευματικό μας οδηγεί στο προσωπικό και αυτό είναι που καθιστά δύσκολη την τοποθέτηση της Εκκλησίας στο ζήτημα αυτό. Θα ήταν λάθος η Εκκλησία να δώσει μια συγκεκριμένη απάντηση στο θέμα των μεταμοσχεύσεων, γιατί η κάθε περίπτωση πρέπει να αντιμετωπίζεται ξεχωριστά, προσωπικά.

Για να κατανοήσουμε αυτή την άποψη, θα πάρουμε ως παράδειγμα την αντίθετη περίπτωση, δηλαδή, ένα ασθενή ο οποίος προτιμά να πεθάνει παρά να καταφύγει στη βοήθεια της ιατρικής και επομένως δεν θα δημιουργηθεί κανένα ηθικό δίλημμα. «Η εξασφάλιση της υγείας και η παράταση της ζωής μας, που ενδεχομένως γίνεται εις βάρος κάποιας άλλης, φαίνεται να κρύβει ένα μονόπλευρο παραγκωνισμό της ψυχικής διαστάσεως του ανθρώπου, και μια λανθασμένη και αντιεκκλησιαστική πεποίθηση ότι τελικά δεν μεταβαίνουμε εκ του θανάτου εις την ζωήν»[609].

Η Εκκλησία δεν μπορεί να παραβλέψει τον ψυχικό κόσμο του κάθε ανθρώπου, ο οποίος αν και επιθυμεί τη μεταμόσχευση για βιολογικούς λόγους, μπορεί να τους απορρίπτει για πνευματικούς λόγους για τον εαυτό του. Με αυτό το σκεπτικό, πρέπει να σεβόμαστε το πρόσωπο είτε αυτό θέλει μόσχευμα είτε θέλει να παρέχει το μόσχευμα. Η Εκκλησία για κανένα λόγο δεν θυσιάζει το σεβασμό προς το δότη στην ανάγκη επιβιώσεως του λήπτη. Σε περίπτωση που κάποιος θέλει να γίνει δωρητής οργάνων, η Εκκλησία σέβεται την απόφασή του. Σε περίπτωση που δεν θέλει, η Εκκλησία τον κατανοεί. Αυτό ακριβώς σημαίνει προστασία του προσώπου.

Τρίτη και τελευταία οπτική γωνία κατά τον Γρινιεζάκη, είναι η προϋπόθεση της αγάπης. Οποιαδήποτε στιγμή το θελήσει κάποιος, μπορεί να γίνει δωρητής οργάνων και ιστών. Αυτό πηγάζει από την αγάπη του ανθρώπου προς τον πλησίον του. Ξεκινά με την χορήγηση αίματος, συνεχίζει με την προσφορά των διπλών οργάνων και κορυφώνεται με την προσφορά ζωτικού οργάνου, που επιφέρει το θάνατο του δότη και την εξασφάλιση της ζωής του λήπτη[610]. Η τελευταία πράξη, το πιο πιθανόν να θεωρείται ως πράξη αυτοκτονίας. Για την Εκκλησία,

αποτελεί πράξη αυτοθυσίας. Ενώ η αυτοκτονία έχει κίνητρα ιδιοτελή και χρησιμοθηρικά και προέρχεται από εγωισμό και έλλειψη αγάπης, η αυτοθυσία έχει κίνητρα ανιδιοτελή και πνευματικά και προέρχεται από την ταπείνωση και την υπερβάλλουσα αγάπη[611]. Επιπλέον, ενώ ο αυτόχειρας βιώνει ένα μηδενισμό, ο δωρητής βιώνει πληρότητα αγάπης.

Μερικοί θα θεωρούσαν αυτή την άποψη απαράδεκτη, για το λόγο ότι το σώμα δεν μας ανήκει, ενώ η ζωή μας εξαρτάται από τον Θεό αφού αυτά έχουν θεόθεν προσφερθεί στον άνθρωπο. Ήδη από το καινοδιαθηκικό περιβάλλον, πολλά είναι τα παραδείγματα τα οποία δείχνουν την αυτοθυσία των οπαδών του Χριστιανισμού[612]. Να σημειωθεί ότι η αυτοθυσία που πηγάζει από τη φυσική αγάπη, δεν είναι αρκετή. Πρέπει να υπάρχει η πνευματική αγάπη, η οποία είναι καρπός και αποτέλεσμα της κοινωνίας του ανθρώπου με τον Τριαδικό Θεό εν προσώπῳ Ιησού Χριστού. Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι σε κάθε πράξη μεταμόσχευσης κίνητρο πρέπει να είναι η αγάπη, η οποία εξυπηρετεί τη σωτηρία μας.

Συνοπτικά οι θέσεις του Μακάριου Γρινιεζάκη για το ζήτημα των μεταμοσχεύσεων είναι οι κατωτέρω:

- (α) Η Εκκλησία είναι σύμφωνη με τη θέληση κάποιου μέλους της να αναζητήσει βιόθεια στην ιατρική προκειμένου να θεραπευτεί. Ωστόσο, πρέπει να βλέπει αυτή τη βιόθεια ως ευκαιρία για πνευματική πρόοδο.
- (β) Η Εκκλησία σέβεται την απόφαση του μέλους της, είτε αυτό θα λάβει μόσχευμα ή θα δώσει μόσχευμα, είτε να μην λάβει μόσχευμα ή να μην δώσει μόσχευμα.
- (γ) Η Εκκλησία, στην προσπάθειά της να διαμορφώσει γνώμη για το θέμα των μεταμοσχεύσεων πρέπει να βλέπει ότι η προσφορά των οργάνων δεν πρέπει να συνδέεται μόνο με το θάνατο, αλλά με την αυτοθυσία, την ελευθερία και την αγάπη.
- (δ) Η αγάπη πρέπει να αποτελεί το κίνητρο κάθε μεταμόσχευσης. Όταν η αγάπη δεν εξυπηρετεί τη σωτηρία μας, τότε εκλείπουν οι πνευματικοί λόγοι των

μεταμοσχεύσεων.

(ε) Καίριος παράγοντας για την Εκκλησία είναι η ελευθερία του δότη, δηλαδή η εξασφάλιση της ελεύθερης συναίνεσής του.

(στ) Η Εκκλησία, δεν έχει λάβει επίσημη θέση απέναντι στην πράξη της μεταμόσχευσης. Μέχρι τώρα, η στάση της δεν είναι ούτε προτρεπτική, ούτε αποτρεπτική, αλλά επιτρεπτική[613].

[Συνεχίζεται]

[609] Στο ίδιο

[610] Στο ίδιο

[611] Στο ίδιο

[612] *Ιω. 15,13, Γαλ. 4,15*

[613] Μακάριος Γρινιεζάκης, Δωρεά οργάνων-Μεταμοσχεύσεις, Ηθική και θεολογική θεώρηση, ό.π.